

A D
BENEDICTUM
ARIAM MONTANUM
Theologum celeberrimum.
ALVARUS NONNIUS.

Iuxta veterem Stoicorum sententiam homines hominū causa sint geniti (doctissime Aria) quicunque de communi hominum salute, magis indies, commerentur, hi proculdubio, omnium maximi simul, & optimi sunt habendi. Quod quidem cùm variis disciplinis præstari possit, nulla certè plenius, quàm medendi ratione id fit, adeò ut studiosos hæc ars, aut immortales redderit, aut æternæ consecraverit me.

memoriæ. In hoc albo cum sit
Arcæus tuus , atque unus qui
hanc artem colendò , exercen-
dóq; tantum nominis sui splen-
dorem apud suos compararit ,
quantum vivus nemo: quid cre-
dis suæ celebritati accessurum ,
si quæ ipse manibus inter rudes
exercuit , calamo , scriptoque
doctis testetur? Certè sublimi
(ut ille ait) feriet sydera verti-
ce. Quæ quidem gloria , indu-
stria tanta , tanta diligentia , la-
bore & incredibili solertia par-
ta , nisi per te in lucem prodeat ,
unà cum suo auctore langue-
bit , ac oblivione peribit . evulga
itaque , quæ nescit chirurgorum
vulgus , ac tam salutaria reme-
dia clam apud te esse noli ; ne
tu minus in communicando
promptus , quam ille in opem
ferendo

ferendo alacris esse videare : &
ne videar frustra abs te hoc pe-
tere , sed optimo jure poscere ;
ita equidem sentio , vulnerum
librum ita esse utilem, ut neces-
sarium illum existimem : ete-
nim non solum ea docet , quæ
cum multis mendarum & erro-
rum portentis, incultè & impe-
ritè à Barbaris scripta sunt : ve-
rum ita nostrorum chirurgo-
rum inscitiam refellit , ut mor-
tales ab illorum tyrannide
(quos Galenus rectè latronibus
comparat) vindicasse mihi vi-
deatur. Præterea aliqua discet
nostra ætas , quæ aut nescivit
antiquitas , aut pro deplorato
reliquit ; feliciter , & methodo
facili curare ; idque remediis à
se multa exercitatione , & judi-
cio comparatis , aut petitis ex ,

Hip-

Hippocratis , & Galeni fontibus.

Ordo vero quanquam ita adamussim observatus non sit, ob assiduam artis actionem , & ægrorum curam ; magna tam en artis complexione commendatur : nam $\Delta\lambda\gamma\lambda\nu\sigma\varsigma$ est perpetua , qua vulnera in suas differentias (ut ita dicam) genericas dividuntur ; ac in simplicia & composita in suas veluti fibras finduntur. Præfigia deinceps cujusque propria notantur : postremò curandi methodus particularis subnectitur. Quo sanè ordine vix alias (meo judicio) statui , aut excogitari melior potuisset. Sequitur hoc caput; capit is vulnus: hoc enim ob pèriculi magnitudinem , & præstantiam partis primò sese offert.

offert. Post hoc, ea vulnera,
quæ in utroque ventre acci-
piuntur, in supremo videlicet
& imo, ita exponuntur, ut de-
siderari, neque ad cognitio-
nem periculi, neque ad sana-
tionem, possit nihil: cætera
verò, quæ in aliis ab his parti-
bus infliguntur, vel sub simpli-
ci vulnera complexa sunt, vel
tanquam nimis facilia ab aucto-
re contemnuntur, partium sin-
gularum affectarum tempera-
turam, situm, connexum, sub-
stantiam, figuram actionem,
usum tradit appendice quadam
medica huic libro adjecta, quæ
hoc habet singulare: ferè nul-
lum circa vulnus symptomata
occurrere posse, cuius non
expedita hinc, facilisque elici-
curatio possit. Verum ad chi-
rur-

rurgiam revertor : in qua abso-
lutis vulneribus, ulcera curan-
da proponuntur, unico dun-
taxat capite comprehensa. at-
que hic admonendum existi-
mo, totum caput ἔργον μηδ
esse, & veluti ex pugillaribus ad
memoriæ subsidium de prom-
ptum : quo pacto plerique Hip-
pocratis libri circumferuntur.
Quamobrem, nec omnia defi-
nita sunt, nec ulla est circum-
scripta methodus, ubique verò
perfecta elucet curatio Verùm
hæc brevitas pulcherrima mor-
bi Gallici curatione compensa-
tur : in qua illud est insigne ;
quòd falsæ parrilliæ verum de-
coquendi modum, à nemine
traditum ostendat. Quæ qui-
dem omnia, brevi scholio in
singula capita declarata sunt,

cæte-

cæterum quo incepérat, co-
terminabitur epistola, facturum
te rem tuis moribus dignam, si,
qui vitæ sanctitate, & sapientia,
aliis exemplo es; hac etiam li-
beralitate mortales adjuves.

Vale.

FRAN-